

Jaarrekening

2016

Inhoudsopgave

5.1 Jaarrekening 2016

5.1.1	Balans per 31 december 2016	1
5.1.2	Resultatenrekening over 2016	2
5.1.3	Kasstroomoverzicht over 2016	3
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	4
5.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2016	10
5.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	18
5.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	19
5.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	20
5.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	21
5.1.10	Toelichting op de resultatenrekening over 2016	22

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	34
5.2.2	Nevenvestigingen	34
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	35

5.1 Jaarrekening

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	9.191.811	8.950.027
Materiële vaste activa	2	110.843.017	113.344.159
Financiële vaste activa	3	58.151	58.151
Totaal vaste activa		<u>120.092.979</u>	<u>122.352.337</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	2.430.891	2.753.986
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	0	0
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	0	0
Debiteuren en overige vorderingen	7	48.978.203	77.963.887
Liquide middelen	8	34.942.306	3.552.150
Totaal vlottende activa		<u>86.351.400</u>	<u>84.270.023</u>
Totaal activa		<u><u>206.444.379</u></u>	<u><u>206.622.360</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen	9		
Kapitaal		45	45
Bestemmingsreserves		0	0
Algemene en overige reserves		<u>42.778.373</u>	<u>38.624.266</u>
Totaal eigen vermogen		<u>42.778.418</u>	<u>38.624.311</u>
Voorzieningen	10	11.099.973	10.022.270
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11	87.838.953	89.011.352
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	3.050.940	2.706.121
Schulden uit hoofde van financieringoverschot	6	28.212	5.905.113
Overige kortlopende schulden	12	61.647.883	60.353.193
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>64.727.035</u>	<u>68.964.427</u>
Totaal passiva		<u><u>206.444.379</u></u>	<u><u>206.622.360</u></u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2016

	Ref.	2016 €	2015 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	15	176.727.929	164.861.934
Subsidies	16	3.110.546	3.140.266
Overige bedrijfsopbrengsten	17	7.370.192	7.390.706
Som der bedrijfsopbrengsten		187.208.667	175.392.906
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	18	85.698.188	82.871.679
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19	14.662.624	13.602.562
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	20	0	807.465
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	21	24.535.185	24.278.606
Overige bedrijfskosten	22	54.197.729	47.246.095
Som der bedrijfslasten		179.093.726	168.806.407
BEDRIJFSRESULTAAT		8.114.941	6.586.499
Financiële baten en lasten	23	-3.960.834	-4.029.020
RESULTAAT BOEKJAAR		4.154.107	2.557.479

RESULTAATBESTEMMING*Het resultaat is als volgt verdeeld:*

	2016 €	2015 €
Toevoeging/(onttrekking):		
Reserve aanvaardbare kosten	4.154.107	2.557.479
Algemene / overige reserves	0	0
	4.154.107	2.557.479

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2016

	Ref.	2016		2015	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			8.114.941		6.586.499
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	19, 20	14.662.624		14.410.027	
- mutaties voorzieningen	10	1.077.704		-1.125.887	
- boekresultaten afstoting vaste activa	17	0		0	
			15.740.328		13.284.140
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	323.095		-71.614	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	344.820		9.959.971	
- vorderingen	7	28.985.688		-8.822.756	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	-5.876.901		-4.524.246	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken, behoudens rekening courant-krediet)	12	1.163.185		-1.642.711	
- kortlopend bankkrediet	12	0		0	
			24.939.887		-5.101.356
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			48.795.156		14.769.283
Ontvangen interest	23	29.517		157.094	
Betaalde interest	23	-3.990.351		-4.186.114	
Ontvangen dividenden	23	0		0	
			-3.960.834		-4.029.020
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			44.834.322		10.740.263
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Directe vermogensmutaties	9	0		2.445.926	
Investeringsmateriële vaste activa	2	-11.129.875		-13.607.371	
Desinvesteringsmateriële vaste activa	2	0		0	
Investeringsimmateriële vaste activa	1	-1.273.391		-6.330.083	
Desinvesteringsimmateriële vaste activa	1	0		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-12.403.266		-17.491.528
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	11	6.000.000		0	
Aflossing langlopende schulden	11	-7.040.900		-7.040.900	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-1.040.900		-7.040.900
Mutatie geldmiddelen			31.390.156		-13.792.165
Stand geldmiddelen per 1 januari	8		3.552.150		17.344.315
Stand geldmiddelen per 31 december	8		34.942.306		3.552.150
Mutatie geldmiddelen			31.390.156		-13.792.165

Toelichting:

Er wordt gebruik gemaakt van de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit positieve banksaldi, kasgelden en kruisposten.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Elkerliek ziekenhuis is statutair gevestigd te Helmond en is geregistreerd onder KvK-nummer 41089837. De stichting heeft ten doel te voorzien in de behoefte aan onderzoek, behandeling, verpleging en verzorging van personen, die om enigerlei reden medisch-specialistische, paramedische, verpleegkundige en/of bijstand behoeven.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2015 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2016 mogelijk te maken.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden rechtspersonen

Stichting Elkerliek ziekenhuis heeft de volgende groepsmaatschappijen die niet in de consolidatie betrokken zijn, omdat het belang van deze rechtspersonen te verwaarlozen is:

- * Grejama B.V., gevestigd te Helmond, zeggenschap: 100% van de aandelen zijn in bezit Elkerliek ziekenhuis;
- * Hofengel B.V., gevestigd te Helmond, zeggenschap: 100% van de aandelen zijn in bezit Elkerliek ziekenhuis;
- * Hadezil B.V., gevestigd te Helmond, zeggenschap: 100% van de aandelen zijn in bezit Elkerliek ziekenhuis.

Deze vennootschappen worden gepresenteerd onder financiële vaste activa als deelnemingen.

Overige verbonden partijen

Het Elkerliek ziekenhuis heeft naast bovenstaande kapitaalbelangen een kapitaalbelangen in:

- * Onderlinge Waarborgmaatschappij voor Instellingen in de Gezondheidszorg MediRisk B.A.;
- * VOF Prenataal Screenings Centrum "De Peel";
- * VOF Ons Geboortehuis handelt onder de naam "JIJ WIJ Samen in Geboortezorg";
- * Coöperatie Clinicpartner N.L. U.A.

Specifieke aandachtspunten omzet in de jaarrekening 2016

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's drastisch afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. In 2015 en 2016 zijn de risico's verder verminderd.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De resterende in de jaarrekening 2016 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Stichting Elkerliek ziekenhuis hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2015 en evt. eerdere jaren;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2016;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren;
4. Overige (lokale) onzekerheden.

Bij de omzetbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft Stichting Elkerliek ziekenhuis de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragraaf 5.1.4.3 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2016 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2016 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2016

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2016 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Stichting Elkerliek ziekenhuis:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2015

Stichting Elkerliek ziekenhuis heeft de over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2015 finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten van de onderhandelingen hierover met de zorgverzekeraars zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2015 opgenomen nuanceringen.

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2016

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2016 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2016 concluderen. De instelling heeft, voor de jaarrekening deels op basis van een risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting Elkerliek ziekenhuis materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM-controles over 2015 respectievelijk 2016 op basis van schattingen/historie.

Daarnaast is Stichting Elkerliek ziekenhuis bezig op basis van deze handreiking het onderzoek inzake 2016 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2017 uitsluitend over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van Stichting Elkerliek ziekenhuis leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Stichting Elkerliek ziekenhuisnuanceringen geboekt.

Doelmatigheidscontroles over 2016 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd (kunnen) worden. Stichting Elkerliek ziekenhuis gaat er van uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft vooralsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft Stichting Elkerliek ziekenhuis geen afspraken terzake gemaakt met zorgverzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren

Stichting Elkerliek ziekenhuis heeft met de zorgverzekeraars voor 2016 schadelastafspraken op basis van aanneemsommen respectievelijk plafondatafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2016 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2016 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2016 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2016.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Stichting Elkerliek ziekenhuis heeft de jaren tot en met 2014 afgerekend. Voor 2015 bestaat overeenstemming.

4. Overige (lokale) onzekerheden

- Onzekerheden uit afspraken met het MSB (fiscale status, omzet afrekening, afrekening incentive afspraken, doorleggen schadelast correcties zorgverzekeraar aan MSB, etc. voor zover mogelijk materieel);
- Overige belangrijke lokale onzekerheden rond registratie, facturatie of omzetverantwoording en daarmee samenhangende posten.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van het Elkerliek ziekenhuis.

Immateriële en materiële vaste activa

De (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en eventuele cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van (im)materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief. Voor een nadere toelichting op de afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar paragraaf 5.1.6 en paragraaf 5.1.7.

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd op nettovermogenswaarde. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen gemiddelde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor incourantheid.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd op basis van het tussentijds afgeleide product (huidige opbrengstwaarde). In de waarde van het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten is de waarde van uitvalproducten meegenomen voor zover dit naar verwachting zal leiden tot een eindproduct. De uitvalproducten zijn gewaardeerd tegen kostprijs.

Op de onderhanden projecten worden de voorschotten, die deswege zijn ontvangen van verzekeraars, in mindering gebracht.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële instrumenten

Algemeen

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Voor de waardering van deze financiële instrumenten wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). De in contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Stichting Elkerliek Ziekenhuis handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Testen effectiviteit

De stichting documenteert de hedgerelaties in hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van deze hedgerelaties door vast te stellen dat er geen sprake is van overhedginges.

Om het (eventuele) ineffectieve deel van de hedgerelatie in de juiste periode in de winst- en verliesrekening te verwerken wordt op elke balansdatum de omvang van de risicopositie in de afgedekte positie in de hedge relatie vergeleken met de omvang van de risicomitigerende werking van het hedge instrument. In het geval dat het hedge instrument een grotere omvang heeft dan de afgedekte positie, zal voor het percentage van de grotere omvang van het hedge instrument geen hedge accounting worden toegepast. Reële waarde veranderingen op het derivaat zullen voor dit percentage in de winst- en verliesrekening worden verwerkt. Op het moment van aangaan van de hedge wordt deze effectief geacht voor de gehele looptijd van de hedge. De nominale waarde van het hedging instrument is bij aanvang € 25 mln., op een investeringsfaciliteit van in aanvang € 25 mln., waardoor deze gedurende deze gehele looptijd gelijk is aan de nominale waarde van de afgedekte positie. Deze retrospectieve effectiviteit zal iedere balans datum worden uitgevoerd.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen voor de reële waarde. Een voorziening is getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Incidentele en tijdelijke voorschotten zijn in mindering op de nog te factureren positie aan zorgverzekeraars.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld worden de voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Voorziening onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjarig onderhoudsplan. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde. De werkelijke onderhoudskosten worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening Persoonlijk Levensfase Budget

De voorziening Persoonlijk Levensfase Budget (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk levensfase budget is te typeren als een beloning met opbouw van rechten. De voorzieningen betreft de contante waarde van de in de toekomst (eenmalig) uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige (PLB categorie 2) dan wel 67-jarige (PLB categorie 3) leeftijd.

De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst op te nemen PLB-uren. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt -0,05% (2015: 0,42%) voor PLB categorie 2 en 0,39% voor PLB categorie 3 (2015: 0,98%).

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Personeelsgerelateerde voorzieningen

Onder deze categorie voorziening worden reserveringen opgenomen gerelateerd aan personeel exclusief de reserveringen in het kader van het Persoonlijk Levensfase Budget. Onder de personeelsgerelateerde voorzieningen zijn onder meer opgenomen de voorziening in het kader van reorganisatie, jubilea uitkeringen, langdurig zieken en eenmalige CAO-uitkering.

- Reorganisatievoorziening

De reorganisatievoorziening is opgenomen in verband met het sociaal plan inzake de afbouw van de personele formatie welke niet via natuurlijk verloop kan worden gerealiseerd en is nominaal gewaardeerd.

- Voorziening jubilea uitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,31% (2015: 2,03%).

- Voorziening langdurig zieken

Er is een voorziening getroffen voor toekomstige salariskosten van personeelsleden die op balansdatum arbeidsongeschikt zijn. De voorziening is nominaal gewaardeerd.

- ORT voorziening

Ten behoeve van het boekjaar 2016 heeft Coziek op 7 april 2017 een standpunt afgegeven hoe om te gaan met met de bepaling van de voorziening in het kader van de ORT nabetaling. De voorziening is bepaald voor 5 jaar en is niet contant gemaakt.

Voorziening diversen

De categorie diverse voorzieningen betreft onder andere een voorziening in het kader van het eigen risicodeel MediRisk. De voorziening wordt nominaal gewaardeerd.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde).

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De omzet van DBC's / DBC-zorgproducten (DOT's) is een optelling van de waarde van de facturatie gedurende het betreffende boekjaar en de posten ultimo het betreffende boekjaar, de nog te factureren post en de mutatie van het onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten. De post is per verzekeringscollectief berekend. De verwachte schadelast per zorgverzekeringscollectief is bepaald via de werkelijke waarde van de omzet 2015 en de verwachte uitloop van de schade in 2016. Hiervoor is gebruik gemaakt van de DOT Intelligence tool van de firma Performance.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Elkerliek ziekenhuis heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Elkerliek ziekenhuis. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Elkerliek ziekenhuis betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In maart 2017 bedroeg de dekkingsgraad 92,3%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 127%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Elkerliek ziekenhuis heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Elkerliek ziekenhuis heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	31-dec-16	31-dec-15
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	8.826.281	8.950.027
Vooruitbetalingen op immateriële activa	365.530	0
Totaal immateriële vaste activa	9.191.811	8.950.027
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2016	2015
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	8.950.027	2.619.944
Bij: investeringen	1.273.391	6.494.452
Af: afschrijvingen	1.031.607	164.369
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	9.191.811	8.950.027

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

2. Materiële vaste activa

	31-dec-16	31-dec-15
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	51.187.425	52.234.071
Machines en installaties	31.360.033	31.977.671
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	28.091.985	28.941.776
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	203.574	190.641
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	110.843.017	113.344.159
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2016	2015
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	113.344.159	114.146.817
Bij: investeringen	11.129.509	13.443.000
Af: afschrijvingen	13.631.017	13.438.193
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	807.465
Af: terugname geheel afgeschreven activa	3.998.380	4.091.048
Af: desinvesteringen	-3.998.746	-4.091.048
Boekwaarde per 31 december	110.843.017	113.344.159

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	58.151	58.151
Totaal financiële vaste activa	58.151	58.151
Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:	2016	2015
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	58.151	58.151
Mutatie	0	0
Boekwaarde per 31 december	58.151	58.151

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
		€		€	€
Grejama B.V.	Leasing inventaris	18.151	100%	18.151	0
Hofengel B.V.	Leasing inventaris	20.000	100%	20.000	0
Hadezil B.V.	Leasing inventaris	20.000	100%	20.000	0

Toelichting:

Het Elkerliek ziekenhuis heeft naast bovenstaande kapitaalbelangen een kapitaalbelang in Onderlinge Waarborgmaatschappij voor Instellingen in de Gezondheidszorg MediRisk B.A. ter grootte van € 585.356 (2015: € 585.356). Voor zover het Elkerliek ziekenhuis risico loopt over het kapitaalbelang is een voorziening gevormd.

Het ziekenhuis neemt middels stichting Zelfstandig Behandelcentrum regio Helmond/Deurne voor 50% deel in VOF Prenataal Screenings Centrum "De Peel" gevestigd te Helmond.

De Stichting neemt daarnaast deel als één van de drie leden aan Coöperatie Clinicpartner N.L. U.A. gevestigd te Helmond.

Het Elkerliek ziekenhuis is één van de vier vennoten in de VOF Ons Geboortehuis. Deze VOF voert vanaf 1 januari 2017 tot in beginsel 1 januari 2018 integrale geboortezorg uit onder de naam "JIJ WIJ Samen in Geboortezorg".

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Medische middelen	1.308.131	1.355.956
Hulpmiddelen	780.101	957.452
Overige voorraden:		
- Magazijnvoorraad	112.882	262.062
- Overige voorraad	229.777	178.516
Totaal voorraden	2.430.891	2.753.986

Toelichting:

Op de voorraad is een voorziening voor incurantheid in aftrek gebracht van € 11.300 (2015: € 11.300).

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	1.151.696	831.989
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten vrij segment	19.717.286	18.741.477
Af: ontvangen voorschotten	-23.919.922	-22.279.587
Af: voorziening onderhanden werk	0	0
Totaal onderhanden werk	-3.050.940	-2.706.121

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- Vlottende activa	0	0
- Vlottende passiva	-3.050.940	-2.706.121
	-3.050.940	-2.706.121

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€
CZ	13.896.337	19.262.358	-5.366.021
VGZ	3.694.462	3.014.564	679.898
Achmea	1.653.724	1.380.000	273.724
Menzis	765.585	263.000	502.585
Multizorg	427.915	0	427.915
DSW/SH	206.319	0	206.319
ASR	151.875	0	151.875
Overig	72.766	0	72.766
Totaal (onderhanden werk)	20.868.982	23.919.922	-3.050.940

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	t/m 2013	2014	2015	2016	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	-5.905.113	0	0	0	-5.905.113
Betalingen	5.876.901	0	0	0	5.876.901
Subtotaal mutatie boekjaar	5.876.901	0	0	0	5.876.901
Saldo per 31 december	-28.212	0	0	0	-28.212

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	0	0
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	-28.212	-5.905.113
	28.212	5.905.113

Toelichting:

Medio maart 2016 is van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) een brief ontvangen inzake de definitieve afwikkeling van het Functiegerichte Budget (FB) tot en met 2011. Op een beperkt bedrag na is deze gehele schuld afgehandeld in 2016.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Vorderingen op debiteuren	16.093.893	18.166.759
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	28.354.512	94.759.850
Ontvangen voorschotten zorgverzekeraars inzake nog te factureren omzet	0	-40.008.740
Overige vorderingen:		
- Disagio Waarborgfonds zorg	730.952	624.035
- Omzetbelasting herzieningstermijn en maandaangifte	0	61.729
Vooruitbetaalde bedragen:		
- Verzekeringen	217.701	335.718
- Onderhoudscontracten	2.134.900	1.657.601
Overige overlopende activa:		
- Diverse vorderingen	1.446.245	2.366.935
Totaal debiteuren en overige vorderingen	48.978.203	77.963.887

Toelichting:

Met de introductie van het nieuwe EPD begin november 2015 had de facturatie in het laatste kwartaal van 2015 maar op beperkte schaal kunnen plaatsvinden. Voor het tijdelijk niet kunnen factureren zijn aanvullende voorschotten ontvangen van de grootste zorgverzekeraars. Ultimo 2016 is sprake van reguliere facturatie en is aanvullende bevoorschotting van zorgverzekeraars derhalve niet nodig.

De voorziening die in aftrek op de vorderingen op debiteuren is gebracht, bedraagt in 2016 € 145.366. In 2015 bedroeg de voorziening € 102.191.

8. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Bankrekeningen	34.913.010	3.535.383
Kassen	14.423	16.729
Overigen	14.873	38
Totaal liquide middelen	34.942.306	3.552.150

Toelichting:

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Het rekening-courantkrediet is verstrekt door Coöperatieve Rabobank Helmond U.A. te Helmond op basis van een maximale faciliteit van € 7.500.000 (2015: 13.500.000) met als zekerheid een pari-passu-verklaring en een cross-defaultverklaring.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

9. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Kapitaal	45	45
Algemene en overige reserves	42.778.373	38.624.266
Totaal eigen vermogen	42.778.418	38.624.311

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Totaal kapitaal	45	0	0	45

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€
Algemene reserves	988.025	0	0	988.025
Reserve aanvaardbare kosten	37.636.241	4.154.107	0	41.790.348
Totaal algemene en overige reserves	38.624.266	4.154.107	0	42.778.373

10. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€	€
Onderhoud	2.980.162	473.000	189.554	0	3.263.608
Persoonlijk Levensfase Budget	3.174.882	0	568.446	0	2.606.436
Personeelsgerelateerde voorzieningen	3.209.309	2.463.367	1.533.457	0	4.139.219
Diversen	657.917	804.478	371.685	0	1.090.710
Totaal voorzieningen	10.022.270	3.740.845	2.663.142	0	11.099.973

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2016
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	4.380.453
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	6.719.520
hiervan > 5 jaar	1.823.745

Toelichting per categorie voorziening:

Onderhoud

In 2013 is een meerjarenbegroting gemaakt van het uit te voeren onderhoud per functioneel gebouwelement ten behoeve van de locatie Helmond en Deurne voor de komende 20 jaar. In 2017 zal een update van de meerjarenbegroting in het kader van het onderhoud plaatsvinden. Tussentijds wordt een globale inschatting gemaakt of tussentijdse aanpassing noodzakelijk is.

Persoonlijk Levensfase Budget (PLB)

Personen die op 31 december 2009 een leeftijd hadden tussen de 45 en 50 jaar en tien jaar werkzaam zijn binnen de zorgsector, ontvangen, in het jaar waarin zij 55 worden, 200 PLB-uren extra (persoonlijk levensfase budget categorie 2). Daarnaast ontvangen personen die op 31 december 2009 een leeftijd hadden boven de 50 jaar jaarlijks een extra aantal PLB-uren op het moment dat zij minimaal de leeftijd van 55 jaar hebben (Persoonlijk Levensfase Budget categorie 3). De voorzieningen zijn bepaald op basis van de navolgende variabelen:

- Gemiddelde jaarlijkse salarisstijging:	2,4%
- Sterfte- en vertrekkans:	10%
- Werkgeverslasten:	20%

De voorziening Persoonlijk Levensfase Budget categorie 2 is contant gemaakt op basis van een rekenrente van -0,05% (2015: 0,42%). De voorziening Persoonlijk Levensfase Budget categorie 3 is contant gemaakt op basis van een rekenrente van 0,39% (2015: 0,98%).

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

Personeelsgerelateerde voorzieningen

Onder deze categorie voorziening worden reserveringen opgenomen gerelateerd aan personeel exclusief de reserveringen in het kader van het Persoonlijk Levensfase Budget. Onder de personeelsgerelateerde voorzieningen zijn onder meer opgenomen de voorziening in het kader van reorganisatie, jubilea uitkeringen, langdurig zieken alsmede onregelmatigheidstoeslag (ORT).

Reorganisatie

De reorganisatievoorziening is opgenomen in verband met het sociaal plan inzake de afbouw van de personele formatie welke niet via natuurlijk verloop kan worden gerealiseerd en is nominaal gewaardeerd.

Jubilea uitkeringen

Van elk personeelslid dat op 31 december in dienst is van het ziekenhuis, is bepaald op welke datum het 12½, 25 of 40 jarig jubileum is, alsmede de gratificatie in verband met pensionering. Bij deze berekening wordt rekening gehouden met historische verloopcijfers. De voorziening is contant gemaakt op basis van een rekenrente van 1,31% (2015: 2,03%).

Langdurig zieken

De toekomstige salariskosten van medewerkers die op 31 december 2016 arbeidsongeschikt zijn, zijn als voorziening verwerkt.

ORT voorziening

Ten behoeve van het boekjaar 2016 heeft Coziek op 7 april 2017 een standpunt afgegeven hoe om te gaan met de bepaling van de voorziening in het kader van de ORT nabetaling. De voorziening is bepaald voor 5 jaar en is niet contant gemaakt.

Diversen

De categorie diverse voorzieningen betreft onder andere een voorziening in het kader van het eigen risicodeel MediRisk.

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Schulden aan banken	87.838.953	89.011.352
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>87.838.953</u>	<u>89.011.352</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	96.052.252	103.093.152
Bij: nieuwe leningen	6.000.000	0
Af: aflossingen	7.040.900	7.040.900
Stand per 31 december	<u>95.011.352</u>	<u>96.052.252</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	7.172.399	7.040.900
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>87.838.953</u>	<u>89.011.352</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	7.172.399	7.040.900
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	87.838.953	89.011.352
hiervan > 5 jaar	59.586.679	61.760.984

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

Stichting Elkerliek ziekenhuis heeft een kredietovereenkomst bij de Rabobank. In verband met de overeengekomen kredietfaciliteit is een gezamenlijke hypothecaire inschrijving met het WfZ gevestigd. Tevens heeft de Rabobank als zekerheid verkregen verpanding van inventaris, voorraden en debiteuren. Met de Rabobank is overeengekomen dat de solvabiliteitseis de komende jaren zal stijgen naar 20%. Voor 2016 geldt nog een percentage van 17%. De DSCR zal ten minste 1,2 moeten bedragen. Ultimo 2016 bedraagt de solvabiliteit 20,7% en de DSCR 2,14.

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Conform het reglement van de deelneming WfZ kan zij als bijdrage in het vermogen van het WfZ als obligo 3% van de uitstaande hoofdsom op 31 december van enig jaar opeisen op geborgde leningen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Crediteuren	6.035.023	7.167.585
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	7.172.399	7.040.900
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4.037.853	4.383.670
Schulden terzake pensioenen	785.072	731.535
Nog te betalen salarissen	220.576	579.557
Terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren	17.550.292	19.030.027
Overige schulden:		
- Schulden aan groepsmaatschappijen	108.514	108.514
- Collectieven, maatschappen en artsen	4.371.675	4.418.644
- Zorginstellingen	2.870.087	1.572.871
Persoonlijk Levensfase Budget categorie 1	8.136.311	7.299.210
Vakantiegeld	2.909.794	3.000.166
Vakantiedagen	1.292.324	1.081.270
Overige overlopende passiva:		
- Interest	922.643	852.132
- Overige transitoria	5.235.320	3.087.112
Totaal overige kortlopende schulden	<u>61.647.883</u>	<u>60.353.193</u>

13. Financiële instrumenten

Het Elkerliek ziekenhuis maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Onder financiële instrumenten wordt tevens verstaan vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van debiteuren en overige vorderingen is voor circa 95% geconcentreerd bij 3 verzekeraars.

Marktrisico

De kwaliteit van de zorg wordt in hoge mate bepaald in de contractering door de zorgverzekeraars. Op basis van dit element kan een zorgverzekeraar besluiten bepaalde producten in het Elkerliek ziekenhuis niet meer te contracteren. Dit speelt met name bij budgetpolissen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico heeft betrekking op eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen en het kasstroomrisico op eventuele veranderingen in het rentepercentage van deze leningen. Er zijn leningen met een variabele rente bij de Rabobank afgesloten. De stichting heeft als beleid om afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen. Het renterisico van de hiervoor genoemde leningen wordt afgedekt door middel van een renteswap. Aangezien er bij het afsluiten van het derivatencontract sprake was van een effectieve hedgerelatie heeft de stichting ervoor gekozen om kostprijs hedge accounting toe te passen en de renteswap in de jaarrekening tegen kostprijs (nihil) te waarderen. De hedgerelatie is gedocumenteerd in specifieke hedgedocumentatie. Daarnaast wordt de effectiviteit van de hedgerelatie periodiek getoetst door vast te stellen dat geen sprake is van een overhedge. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd.

Rente swap met een afgesloten lening

Per einde boekjaar staan er 3 renteswap contracten uit met een hoofdsom van € 10,0 mln. en 2 keer € 7,5 mln. Op grond van het contract betaalt het Elkerliek ziekenhuis over het nominale bedrag van € 10,0 mln. een vaste rente van 2,23%, over het bedrag van € 7,5 mln. een vaste rente van 2,5%, respectievelijk 2,73 % over het 2e bedrag van € 7,5 mln. en ontvangt de marktrente gelijk aan het 3-maands Euribor.

De renteswaps zijn aangegaan per 1 november van het jaar 2012 en 1 december voor de jaren 2013 en 2014 met een looptijd van 15 jaar. De marktwaarde van de 3 derivaten gezamenlijk bedraagt op 31 december 2015 € 2,7 mln. negatief.

De renteswap dient ter indekking van het renterisico dat het Elkerliek ziekenhuis loopt op haar onderhandse lening met een marktrente gelijk aan het 3-maands Euribor met een vaste krediet opslag. Er zijn geen derivaten afgesloten met margin calls.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

Forward swap contracten

Er is geen forward swap contract meer aanwezig.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

14. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Leaseverplichtingen

Het Elkerliek ziekenhuis heeft een tweetal leaseverplichtingen inzake operational autolease, beide met een duur van 48 maanden. De totale resterende leaseverplichting bedraagt ultimo 2016 circa € 62.000.

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar circa € 165.000. Het Elkerliek ziekenhuis is een vijftal huurcontracten voor onroerende zaken aangegaan. Drie van deze contracten zijn jaarlijks opzegbaar. De overige contracten lopen tot respectievelijk tot 1 februari 2020 met een jaarhuur van circa € 12.500 en tot 1 december 2021 met een jaarhuur van circa € 115.200.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren en zorgverzekeraars op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2016. Stichting Elkerliek ziekenhuis is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortvloeiende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2016.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde			9.957.697			9.957.697
- cumulatieve herwaarderingen						0
- cumulatieve afschrijvingen			1.007.670			1.007.670
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>8.950.027</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>8.950.027</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen			907.861		365.530	1.273.391
- herwaarderingen						0
- afschrijvingen			1.031.607			1.031.607
- bijzondere waardeverminderingen						0
- terugname bijz. waardeverminderingen						0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde						0
.cumulatieve herwaarderingen						0
.cumulatieve afschrijvingen						0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde						0
cumulatieve herwaarderingen						0
cumulatieve afschrijvingen						0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-123.746</u>	<u>0</u>	<u>365.530</u>	<u>241.784</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	0	0	10.865.558	0	365.530	11.231.088
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	2.039.277	0	0	2.039.277
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>8.826.281</u>	<u>0</u>	<u>365.530</u>	<u>9.191.811</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>			10% en 20%		0%	

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting €	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa €	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa €	Totaal €
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	114.190.373	96.540.734	64.318.231	190.641	7.694.204	282.934.183
- cumulatieve herwaarderingen						0
- cumulatieve afschrijvingen	61.956.302	64.563.063	35.376.455		7.694.204	169.590.024
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>52.234.071</u>	<u>31.977.671</u>	<u>28.941.776</u>	<u>190.641</u>	<u>0</u>	<u>113.344.159</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	2.622.662	2.551.447	5.942.467	12.933		11.129.509
- herwaarderingen						0
- afschrijvingen	3.669.674	3.169.085	6.792.258			13.631.017
- bijzondere waardeverminderingen						0
- terugname bijz. waardeverminderingen						0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde			3.998.380			3.998.380
.cumulatieve herwaarderingen						0
.cumulatieve afschrijvingen	366		3.998.380			3.998.746
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde						0
cumulatieve herwaarderingen						0
cumulatieve afschrijvingen						0
per saldo	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-1.046.646</u>	<u>-617.638</u>	<u>-849.791</u>	<u>12.933</u>	<u>0</u>	<u>-2.501.142</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	116.813.035	99.092.181	66.262.318	203.574	7.694.204	290.065.312
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	65.625.610	67.732.148	38.170.333	0	7.694.204	179.222.295
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>51.187.425</u>	<u>31.360.033</u>	<u>28.091.985</u>	<u>203.574</u>	<u>0</u>	<u>110.843.017</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2% en 5%	5% en 10%	10% en 20%	0,0%		

5.1.3 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	58.151	0	0	0	0	0	0	58.151
Kapitaalstortingen								0
Resultaat deelnemingen								0
Ontvangen dividend								0
Acquisities van deelnemingen								0
Nieuwe/vervallen consolidaties								0
Verstrekte leningen / verkregen effecten								0
Ontvangen dividend / aflossing leningen								0
(Terugnname) waardeverminderingen								0
Amortisatie (dis)agio								0
Boekwaarde per 31 december 2016	58.151	0	0	0	0	0	0	58.151

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Stichting Elkerliek ziekenhuis heeft de volgende groepsmaatschappijen:

- * Grejama B.V., gevestigd te Helmond, zeggenschap: 100% van de aandelen zijn in bezit Elkerliek ziekenhuis;
- * Hofengel B.V., gevestigd te Helmond, zeggenschap: 100% van de aandelen zijn in bezit Elkerliek ziekenhuis;
- * Hadezil B.V., gevestigd te Helmond, zeggenschap: 100% van de aandelen zijn in bezit Elkerliek ziekenhuis.

Overige deelnemingen

Het Elkerliek ziekenhuis heeft naast bovenstaande kapitaalbelangen een kapitaalbelang in Onderlinge Waarborgmaatschappij voor Instellingen in de Gezondheidszorg MediRisk B.A. ter grootte van € 585.356 (2015: € 585.356). Voor zover het Elkerliek ziekenhuis risico loopt over het kapitaalbelang is een voorziening gevormd.

BIJLAGE

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflos- sings- wijze	Aflos- sing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Gem. Helmond	1-jul-93	2.268.901	40	onderhands	2,54%	1.021.006	0	56.722	964.284	680.674	17	lineair	56.722	Pos. Verklaring
Rabobank	15-mrt-99	1.928.566	17	onderhands	4,90%	113.445	0	113.445	0	0	0	lineair	0	Gemeente garantie
Gem. Helmond	15-apr-06	2.283.875	17	onderhands	4,17%	1.074.767	0	134.345	940.422	268.697	7	lineair	134.345	Pos. Verklaring
BNG	20-jun-06	7.750.000	30	onderhands	4,46%	5.425.002	0	258.333	5.166.669	3.875.004	19	lineair	258.333	Garantie WFZ
BNG	20-jun-06	15.000.000	20	onderhands	4,33%	8.250.000	0	750.000	7.500.000	3.750.000	10	lineair	750.000	Garantie WFZ
BNG	29-dec-06	22.000.000	20	onderhands	4,04%	15.237.235	0	751.418	14.485.817	10.728.727	10	lineair	696.361	Garantie WFZ
Rabobank	13-jul-07	6.500.000	20	onderhands	4,97%	3.900.000	0	325.000	3.575.000	1.950.000	11	lineair	325.000	Garantie WFZ
BNG	31-dec-08	1.378.357	9	onderhands	4,65%	306.303	0	153.151	153.152	0	1	lineair	153.152	Gemeente garantie
BNG	3-jul-09	11.000.000	23	onderhands	4,99%	8.130.433	0	478.261	7.652.172	5.260.867	16	lineair	478.261	Garantie WFZ
NWB	21-mrt-11	1.134.451	10	onderhands	3,48%	680.671	0	113.445	567.226	0	5	lineair	113.445	Borgstelling
Rabobank	17-mei-11	10.000.000	16	onderhands	4,20%	7.187.500	0	625.000	6.562.500	3.437.500	11	lineair	625.000	Hypotheek
BNG	22-jul-11	13.900.000	23	onderhands	3,82%	10.193.330	0	926.667	9.266.663	4.633.328	10	lineair	926.667	Garantie WFZ
Rabobank *	1-nov-12	10.000.000	15	onderhands	4,24%	8.000.000	0	666.668	7.333.332	3.999.992	11	lineair	666.668	Hypotheek
BNG	3-dec-12	10.000.000	25	onderhands	3,09%	8.800.000	0	400.000	8.400.000	6.800.000	22	lineair	400.000	Garantie WFZ
BNG	15-feb-13	1.134.450	10	onderhands	2,03%	907.560	0	113.445	794.115	226.890	7	lineair	113.445	Borgstelling
Rabobank *	1-dec-13	7.500.000	15	onderhands	4,60%	6.500.000	0	500.000	6.000.000	3.500.000	12	lineair	500.000	Hypotheek
BNG	16-okt-14	3.500.000	20	onderhands	1,77%	3.325.000	0	175.000	3.150.000	2.275.000	17	lineair	175.000	Borgstelling
Rabobank *	1-dec-14	7.500.000	15	onderhands	1,75%	7.000.000	0	500.000	6.500.000	4.000.000	12	lineair	500.000	Hypotheek
BNG	21-okt-16	6.000.000	20	onderhands	0,83%	0	6.000.000	0	6.000.000	4.200.000	19	lineair	300.000	Garantie WFZ
Totaal						96.052.252	6.000.000	7.040.900	95.011.352	59.586.679			7.172.399	

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

15. Opbrengsten zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	172.156.908	160.939.518
Overige zorgprestaties	4.571.021	3.922.416
Totaal	<u>176.727.929</u>	<u>164.861.934</u>

Toelichting:

De stijging van de opbrengsten zorgprestaties ten opzichte van vorig jaar heeft als grootste oorzaak dat in dit boekjaar een aantal voorzieningen voor de overfinanciering is vrijgefallen. Daarnaast heeft het registratieproces een verbeterslag doorgemaakt. Er zijn veel facturen met betrekking tot voorgaande jaren verwerkt; en de registratie met betrekking tot 2016 kennen geen achterstanden meer.

16. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	56.682	69.036
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	3.053.864	3.071.230
Totaal	<u>3.110.546</u>	<u>3.140.266</u>

Toelichting:

De post Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen bestaat uit gelden van het algemeen Opleidingsfonds, Fonds ziekenhuisopleidingen en de subsidie kwaliteitsimpuls.

17. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Overige dienstverlening:		
- Administratieve diensten	407.150	376.973
- Bereide maaltijden	890.874	872.635
- Dienstverlening aan RGC	802.596	759.273
- Affiliaties	72.000	128.272
- Overige opbrengsten diensten en baten	3.290.324	3.092.590
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
- Salarissen	176.060	334.811
- Huisvesting	467.874	493.917
- Huuropbrengst RGC	1.263.314	1.332.235
Totaal	<u>7.370.192</u>	<u>7.390.706</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Lonen en salarissen	66.037.678	64.247.695
Sociale lasten	9.328.485	9.218.386
Pensioenpremies	5.626.940	5.291.220
Andere personeelskosten:		
Overige personeelskosten	2.773.253	2.397.477
Subtotaal	83.766.356	81.154.778
Personeel niet in loondienst	1.931.832	1.716.901
Totaal personeelskosten	85.698.188	82.871.679
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	1.360	1.390
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

19. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	1.031.607	164.369
- materiële vaste activa	13.631.017	13.438.193
Totaal afschrijvingen	14.662.624	13.602.562

20. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	0	807.465
Totaal	0	807.465

Toelichting:

De bijzondere waardevermindering heeft betrekking op activa van afgestoten activiteiten.

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING**LASTEN****21. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten***De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€	€
Medische specialistisch bedrijf	24.535.185	24.278.606
Totaal	<u>24.535.185</u>	<u>24.278.606</u>

22. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.205.565	2.445.352
Algemene kosten	9.278.265	13.730.207
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	35.765.200	32.400.740
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	1.323.329	889.703
- Energiekosten gas	922.857	1.033.746
- Energiekosten stroom	894.041	847.639
- Energie transport en overig	<u>102.102</u>	<u>98.124</u>
Subtotaal	3.242.329	2.869.212
Dotaties en vrijval voorzieningen en reserveringen	3.706.370	-4.199.416
Totaal overige bedrijfskosten	<u>54.197.729</u>	<u>47.246.095</u>

Toelichting:

De algemene kosten 2015 waren incidenteel hoog door incidentele projectkosten rondom de implementatie van het nieuwe EPD.

In 2015 was sprake van incidentele baten door vrijval reserveringen en voorzieningen. In 2016 is sprake van reguliere dotaties. Het bedrag ligt in 2016 meer in lijn met voorgaande jaren.

23. Financiële baten en lasten*De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€	€
Rentebaten	29.517	157.094
Subtotaal financiële baten	29.517	157.094
Rentelasten	-3.990.351	-4.186.114
Subtotaal financiële lasten	-3.990.351	-4.186.114
Totaal financiële baten en lasten	<u>-3.960.834</u>	<u>-4.029.020</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

24. WNT-verantwoording 2016 Elkerliek ziekenhuis

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Elkerliek ziekenhuis van toepassing zijnde regelgeving: zorg en jeugdhulp.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Elkerliek ziekenhuis is het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 13 en klasse V. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	B v/d Walle	J.P. van Beers
Functiegegevens	RvB	RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT-maximum	179.000	179.000
Beloning	225.727	176.481
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	10.931	10.873
Subtotaal	236.658	187.354
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	236.658	187.354
Verplichte motivering indien overschrijding	Zie toelichting	Zie toelichting
Gegevens 2015		
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/3 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0	1,0
Beloning	223.776	148.230
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	11.122	8.940
Totaal bezoldiging 2015	234.898	157.170

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

Toelichting overschrijding topfunctionarissen

Het (vaste) contract van mevr. W.H. van de Walle-van Veen afgesloten voor 6 december 2011 en valt daarmee onder het overgangsrecht van de wet "normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector". Het overgangsrecht is ingegaan op 1 januari 2013. Het (vaste) contract van mr. J.P. van Beers is afgesloten voor 1 januari 2016 en valt daarmee onder het overgangsrecht van de sectorale regeling Zorg en Welzijn WNT 2. Het overgangsrecht is ingegaan op 1 januari 2016.

Foutenherstel 2015

De bezoldiging 2015 van mevr. W.H. van de Walle-van Veen is aangepast. Deze was opgenomen voor €234.565 maar dient €234.898 te zijn. Het verschil wordt veroorzaakt door het onterecht niet meenemen van een belaste vergoeding in de bezoldiging van 2015. De doorgevoerde wijziging leidt bij hertoetsing niet tot een overschuldigde betaling.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	dhr. P.L.B.A. van Geel	dhr. F.J.M. Croonen	mw. H.P.A.M. Geven	dhr. R.A.C. van Heugten
Functiegegevens	Voorzitter	Nevenfunctie	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	26.850	17.900	17.900	17.900
Beloning	15.130	13.425	8.950	8.950
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Subtotaal	15.130	13.425	8.950	8.950
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	15.130	13.425	8.950	8.950
Verplichte motivering indien overschrijding	NVT	NVT	NVT	NVT
Gegevens 2015				
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	15.130	11.570	8.900	8.900
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	15.130	11.570	8.900	8.900

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen (vervolg)

bedragen x € 1	dhr. W.R. den Hartog	dhr. C.H.M. Borgers	mw. J. Nogaredé - Hoekstra
Functiegegevens	nevenfunctie	nevenfunctie	nevenfunctie
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	17.900	17.900	17.900
Beloning	11.635	11.635	11.635
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	11.635	11.635	11.635
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	11.635	11.635	11.635
Verplichte motivering indien overschrijding	NVT	NVT	NVT
Gegevens 2015			
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	NVT	1/1 - 31/12
Beloning	11.570	-	11.570
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	11.570	-	11.570

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen

bedragen x € 1	Medisch specialist	Medisch specialist	Medisch specialist	Medisch specialist	Medisch specialist	Medisch specialist	Medisch specialist
	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Omvang dienstverband (in fte)							
WNT-drempelbedrag bezoldiging	179.000	179.000	179.000	179.000	179.000	179.000	179.000
Beloning	183.129	230.064	211.753	206.902	194.353	176.546	
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	10.556	10.950	10.533	10.557	10.557	10.557	10.557
Totaal bezoldiging	193.685	241.014	222.286	217.459	204.910	187.103	
Verplichte motivering	Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting
WNT-drempelbedrag ontslaguitkering	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Totaal overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	-	-	-	-	-	-	-
Waarvan betaald in 2016	-	-	-	-	-	-	-
Verplichte motivering	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Voorgaande functie							
Gegevens 2015							
Functie(s) in 2015	-	-	-	-	-	-	-
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Beloning	181.148	223.463	205.663	201.521	184.776	134.718	
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	10.722	10.803	10.757	10.751	10.668	9.406	
Totaal bezoldiging 2015	191.871	234.266	216.420	212.272	195.443	144.124	

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-toptfunctionarissen (vervolg)

bedragen x € 1	Medisch specialist	Medisch specialist	Medisch specialist	Medisch specialist	Medisch specialist	Medisch specialist	Medisch specialist
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,9	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8
WNT-drempelbedrag bezoldiging	166.470	143.200	161.100	143.200	143.200	143.200	143.200
Beloning	167.335	161.892	155.409	147.421	147.180	147.180	147.180
Belastbare onkostenvergoedingen	402	-	-	314	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	10.275	10.073	10.557	10.270	10.029	10.029	10.029
Totaal bezoldiging	178.012	171.965	165.966	158.005	157.209	157.209	157.209
Verplichte motivering	Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting
WNT-drempelbedrag ontslaguitkering	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Totaal overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	-	-	-	-	-	-	-
Waarvan betaald in 2016	-	-	-	-	-	-	-
Verplichte motivering	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Voorgaande functie							
Gegevens 2015							
Functie(s) in 2015	-	-	-	-	-	-	-
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	0,9	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8
Beloning	159.428	151.759	122.369	143.965	152.275	136.359	136.359
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	9.942	8.530	9.383	8.566	8.566	8.566	8.566
Totaal bezoldiging 2015	169.371	160.288	131.752	152.531	160.841	144.925	144.925

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen (vervolg)

bedragen x € 1	Medisch specialist	Medisch specialist	Medisch specialist
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,8	0,8	0,7
WNT-drempelbedrag bezoldiging	143.200	143.200	125.300
Beloning	138.144	135.786	123.088
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	8.973	8.815	8.114
Totaal bezoldiging	147.117	144.601	131.202
Verplichte motivering	Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting
WNT-drempelbedrag ontslaguitkering	NVT	NVT	NVT
Totaal overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	-	-	-
Waarvan betaald in 2016	-	-	-
Verplichte motivering	NVT	NVT	NVT
Voorgaande functie			
Gegevens 2015			
Functie(s) in 2015	-	-	-
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	0,8	0,8	0,7
Beloning	133.247	130.822	119.365
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	8.550	8.530	7.561
Totaal bezoldiging 2015	141.797	139.352	126.926

Toelichting overschrijding overige functionarissen

De maximale bezoldiging 2016 zoals vastgesteld in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ad. € 179.000 wordt voor een aantal niet-topfunctionarissen overschreden. De bezoldiging medisch specialisten is in overeenstemming met de AMS-regeling voor medisch specialisten in algemene ziekenhuizen, categorale instellingen en is hiermee marktconform.

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING**25. Honoraria accountant**

De honoraria van de accountant over 2016 zijn als volgt:

	2016	2015
	€	€
1 Controle van de jaarrekening	84.335	82.643
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	3.025	21.145
3 Fiscale advisering	3.025	3.025
4 Niet-controlediensten	29.399	62.095
Totaal honoraria accountant	<u>119.784</u>	<u>168.908</u>

26. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 24.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Elkerliek ziekenhuis heeft de jaarrekening 2016 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 16 mei 2017.

De raad van toezicht van de Stichting Elkerliek ziekenhuis heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd in de vergadering van 22 mei 2017.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend bij het bestuur die invloed hebben op het beeld van de jaarrekening.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Raad van Bestuur:

wg mr. W.H. van de Walle - van Veen

wg drs. J.P.A.C. van Beers

Raad van Toezicht:

wg drs. P.L.B.A. van Geel, voorzitter

wg drs. F.J.M. Croonen

wg R.A.C. van Heugten

wg drs. W.R. den Hartog

wg drs. C.H.M. Borgers

wg mw. J. Nogarede - Hoekstra MA

wg mw. drs. H.P.A.M. Geven

5.2 Overige gegevens

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is hieromtrent niets opgenomen.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Elkerliek ziekenhuis heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht en de raad van bestuur van Stichting Elkerliek Ziekenhuis

Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Elkerliek Ziekenhuis te Helmond gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Elkerliek Ziekenhuis op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de balans per 31 december 2016;
- ▶ de resultatenrekening over 2016 en;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Elkerliek Ziekenhuis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT, de brief van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) d.d. 20 februari 2015 en de Regeling Controleprotocol WNT 2016 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015 zoals bepaald en verantwoord door Stichting Elkerliek Ziekenhuis als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015.

Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarverslaggeving andere informatie, die bestaat uit de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van de RvW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de RvW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de overige gegevens in overeenstemming met de RvW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening
De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de RvW. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de zorginstelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de zorginstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de zorginstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de zorginstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de zorginstelling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de zorginstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een zorginstelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en;
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 22 mei 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.H.W.H. Leensen RA

